

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 1783/2023
30.05.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Драгане Бољевић, чланова већа, у парници из радног односа тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Југ Вукићевић адвокат из ..., против туженог Института за здравствену заштиту деце и омладине Војводине из Новог Сада, чији је пуномоћник Милан Козомора адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1256/22 од 18.05.2022. године, у седници већа одржаној дана 30.05.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1256/22 од 18.05.2022. године у првом и трећем ставу изреке тако што **СЕ ОДБИЈА** као неоснована жалба тужиле и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Новом Саду П1 1348/2021 од 20.12.2021. године у делу првог става изреке којим је одбијен тужбени захтев којим је тражено да се тужена обавезе да за период од 01.03.2018. године до 01.03.2021. године исплати трошкове исхране у току рада у износу од 92.532,00 динара и регреса за коришћење годишњег одмора у износу од 83.569,00 динара са затезном каматом на ове износе од 28.10.2021. године до исплате; затезну камату обрачунату до 27.10.2021. године на неплаћене трошкове исхране у току рада у износу од 18.998,42 динара и на неплаћени регрес за коришћење годишњег одмора у износу од 16.104,06 динара; на износе главнице обрачуна и за тужилу уплати доприносе за социјално осигурање код Републичког фонда за здравствено осигурање, Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање и Националне службе за запошљавање, као и у другом ставу изреке, а захтев тужиле за накнаду трошкова поступка у износу од 62.797,60 динара са затезном каматом од извршности пресуде до исплате и трошкова другостепеног поступка у износу од 24.214,91 динара **СЕ ОДБИЈА**.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилца да на име трошкова поступка по ревизији исплати туженој износ од 67.159,00 динара у року од 15 дана од достављања преписа пресуде, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П1 1348/2021 од 20.12.2021. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тражено да се тужена обавезе

да за период од 01.03.2018. године до 01.03.2021. године исплати тужиљи износ од 201.209,25 динара на име неисплаћених трошкова за исхрану у току рада са затезном каматом од 28.10.2021. године до исплате, износ од 39.716,28 динара на име законске затезне камате на износ главног дуга - трошкова исхране у току рада за период од доспелости сваког појединачног износа до 27.10.2021. године, износ од 123.455,95 динара на име неисплаћене накнаде за регрес за коришћење годишњег одмора са затезном каматом од 28.10.2021. године до исплате и износ од 23.756,27 динара на име законске затезне камате на износ главног дуга - регреса за коришћење годишњег одмора за период од дана доспелости сваког појединачног износа до 27.10.2021. године. Ставом другим изреке, обавезана је тужилца да накнади туженој парничне трошкове у износу од 39.000,00 динара са затезном каматом од извршности пресуде до исплате, у року од осам дана од дана правноснажности.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1256/22 од 18.05.2022. године, ставом првим изреке, делимично је преиначена пресуда Основног суда у Новом Саду П1 1348/2021 од 20.12.2021. године у одбијајућем делу одлуке о тужбеном захтеву и делу којим је тужилца обавезана да туженом накнади трошкове парничног поступка, тако што је обавезан тужени да за период од 01.03.2018. године до 01.03.2021. године исплати тужиљи по основу накнаде трошкова за исхрану у току рада износ од 92.532,00 динара са затезном каматом од 28.10.2021. године до исплате, обрачунату затезну камату у износу од 18.998,42 динара, регрес за коришћење годишњег одмора у износу од 83.569,00 динара са затезном каматом од 28.10.2021. године до исплате и обрачунату затезну камату у износу од 16.104,06 динара, као и да на наведене износе главнице за тужилцу обрачуна и уплати доприносе за социјално осигурање код Републичког фонда за здравствено осигурање, Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање и Националне службе за запошљавање, и да тужилца надокнади трошкове парничног поступка у износу од 62.797,60 динара са затезном каматом од извршности пресуде до исплате, док је захтев туженог за накнаду трошкова првостепеног парничног поступка одбијен. Ставом другим изреке одлучено је да се у преосталом делу одлуке о тужбеном захтеву првостепена пресуда потврђује, а жалба тужилце одбија. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да накнади тужилца трошкове другостепеног поступка у износу од 24.214,91 динар.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о изјављеној ревизији у складу са чланом 403. став 2. тачка 2. и чланом 408. ЗПП, Врховни суд је нашао да је ревизија туженог основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Битна повреда одредаба парничног поступка из тачке 12. става 2. наведеног члана, на коју се указује ревизијом, није законски разлог за овај правни лек (члан 407. став 1. тачка 2. ЗПП). Ревидент само паушално, без навођења процесне одредбе коју другостепени суд није применио или је погрешно применио, указује на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП учињену у другостепеном поступку.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је у спорном периоду била у радном односу са туженим на радном месту ..., са III степеном стручне спреме и утврђеним коефицијентом од 7,34 за обрачун плате. Тужени је исплаћивао плату коју је обрачунавао тако што је коефицијент тужилиног радног места множио са основицом коју је утврдила Влада Републике Србије. С обзиром да је тако обрачуната тужилина плата била нижа од минималне зараде тужени је вршио корекцију њене плате до износа минималне зараде. У обрачунским листама тужилине плате нису посебно исказани трошкови за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора. Висина ових накнада је утврђена вештачењем у две варијанте - по параметрима из Општег колективног уговора из 2008. године и по параметрима из Посебног колективног уговора за јавна предузећа у комуналној делатности на територији Републике Србије.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом одредби чланова 1. и 3. Закона о јавним службама, чланова 2. став 2, 111. и 118. Закона о раду, чланова 1-4 Закона о платама у државним органима и јавним службама те одредби Уредбе о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама, и посебних колективних уговора за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе одлучио да одбије тужбени захтев. По становишту тог суда, тужени је обрачунавао и исплаћивао тужили плату у складу са чланом 4. став 2. Закона о платама у државним органима и јавним службама и тако, кроз коефицијент за обрачун њене плате исплатио и спорне накнаде, због чега не постоји правни основ за примену члана 118. Закона о раду.

Другостепени суд је нашао да су основани наводи тужилине жалбе о погрешној примени материјалног права и зато је преиначио првостепену пресуду. По становишту тог суда, одредбе Закона о платама у државним органима и јавним службама, као посебног закона на који се позива првостепени суд, саме по себи не дерогирају право запосленог на накнаду трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора. Тужени, имајући у виду одредбу члана 111. став 6 Закона о раду, исплатом кориговане нето основне плате до висине минималне нето зараде није тужили платио тражене трошкове, због чега га је другостепени суд обавезао на њихову исплату у висини коју је, у недостатку правне регулативе, применом судске аналогije утврдио по параметрима из Посебног колективног уговора за јавна предузећа која се финансирају из буџета.

По оцени Врховног суда, основани су наводи ревизије тужене да је другостепени суд у овом спору погрешно применио материјално право.

Тужени је установа у којој се остварује право на здравствену заштиту, основана у складу са чланом 1. и чланом 3. Закона о јавним службама. Обрачун плата, накнада и других примања запослених у установама које се сматрају јавним службама врши се применом Закона о платама у државним органима и јавним службама. Тим законом је, поред осталог, прописано да основицу за обрачун и исплату плата утврђује Влада Републике Србије, осим за председника Републике, народне посланике и именована, постављена и запослена лица у службама председника Републике и Народне Скупштине (члан 3. став 1) и да коефицијент који изражава сложеност послова, одговорност, услове рада и стручну спрему у себи садржи додатак на име накнаде за

исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора (члан 4. став 1. и 2). Коефицијенти за обрачун плата запослених у јавним службама које се финансирају из буџета Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе утврђени су Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама,

коју је Влада Републике Србије донела на основу члана 8. Закона о платама у државним органима и јавним службама. Посебним колективним уговорима за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе од 06.01.2015. године, 31.12.2018. године, 31.12.2019. године и 20.04.2020. године није предвиђено право запослених у тим установама на накнаду трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора.

Одредбом члана 118. Закона о раду прописано је да запослени има право на накнаду трошкова у складу са општим актом и уговором о раду, поред осталог и за исхрану у току рада, ако послодавац то право није обезбедио на други начин (тачка 5) и за регрес за коришћење годишњег одмора (тачка 6). Према члану 2. став 2. тог закона, његове одредбе примењују се и на запослене у државним органима, органима територијалне аутономије и локалне самоуправе и јавним службама, ако законом није друкчије одређено.

Следствено изложеном, супсидијерна примена Закона о раду прописана је само за случај када положај, права, обавезе и одговорности запослених у државним органима и јавним службама посебним законом нису уређени на другачији начин. Како је одредбом члана 4. став 2. Закона о платама у државним органима и јавним службама прописано да коефицијент за обрачун плате садржи и додатак за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора, то наведена одредба посебног закона искључује примену члана 118. став 1. тачке 5. и 6. Закона о раду. Право на накнаду трошкова исхране у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора није предвиђено ни посебним колективним уговорима за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе, важећим у спорном периоду. С обзиром да је тужиљи накнада трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора у утуженом периоду исплаћивана кроз коефицијент за обрачун њене плате, то јој не припада право на додатну исплату ових накнада које потражује поднетом тужбом, без обзира на чињеницу да јој је исплаћивана минимална зарада.

Из наведених разлога, на основу члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у првом ставу изреке.

Одлука о трошковима поступка по ревизији, садржана у другом ставу изреке, донета је применом члана 165. став 2. у вези са члановима 153. став 1. и 154. ЗПП. Тужени је успео у том поступку и зато има право на накнаду трошкова за састав ревизије у износу од 18.000,00 динара, судску таксу за ревизију у траженом износу од 16.293,00 динара и одлуку по ревизији у траженом износу од 32.866,00 динара, односно у укупном износу од 67.159,00 динара. На досуђене трошкове поступка по ревизији тужени има право и на затезну камату, у смислу чланова 277. став 1. и 324. став 1. Закона о облигационим односима, почев од извршности пресуде - истека рока за

добровољно испуњење обавезе плаћања трошкова парничног поступка па све до њихове исплате.

Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић